

НҮРЛЫ ЖОЛ

Бақыт - достықта, ырыс - ынтымақта!

1991 жылдың 10 январынан
шыға бастады

Өзбекстан Республикасы Олий Мажлисі Заң шығару палатасы Кеңесінің, Өзбекстан Республикасы
Олий Мажлисі Сенаты Кеңесінің және Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинетінің газеті

№95 (3360), сәрсенбі,
26 ноябрь, 2025 жыл

САМАРҚАНТ – ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ПЕН КЕМБАҒАЛДЫҚТЫ ҚЫСҚARTY, ИНВЕСТИЦИЯ МЕН ЭКСПОРТТА ҮЛГІЛІ АУМАҚ БОЛАДЫ

Президент Шавкат Мирзияев 25 ноябрь күні әлеуметтік-экономикалық реформалар үдерісімен танысу және белсенділердің қатысуымен болашақ міндеттерді белгілеу үшін Самарқант облысына барды.

Мемлекет басшысы Самарқантка сапарын дәстүр бойынша Имам Бұхари кесенесіне барудан бастады. Құран оқылып, дұға жасалды.

Президентіміздің бастамасымен бұл кешен ұлы хадис бабаларымыздың ислам әлеміндегі жоғары мәртебесі мен зор әлеуетіне лайықты түрде қайта салынды. 45 гектар аумақта үлкен кесене, 10 мың адамға арналған мешіт және әкімшілік ғимараты, мұражай, кіретін және шығатын айван салынды. Қасиетті орынның төрт бұрышындағы 75 метрлік мұнаралар оған сән-салтанат қосып тұр.

Бұл жер тек зиярат ету орны ғана емес, сонымен қатар ғылым, білім және өнерге орны болуы керектігін және Имам Бұхаридің ұлы зерттеулері, білімі мен кемелдігі зияратшылар, әсіресе жастар үшін асыл үлгі болуы керек екенін ескере отырып, кешенде инновациялық мұражай құрылды. Онда ислам әлемінде хадис сұлтаны ретінде танылған Имам Бұхаридің өмірі мен ғылыми мұрасы, сондай-ақ оның ислам ағартушылығының дамуына қосқан үлесін көрсетеді.

Бұрын кешен күніне 12 мың зияратшыға қызмет көрсеткен болса, қазір халықаралық стандарттарға сәйкес 65 мың адамға қызмет көрсету мүмкіндігі бар.

Сонымен қатар, аумақта Имам Бұхари атындағы халықаралық ғылыми-зерттеу орталығы мен Хадис ғылымы мектебі орналасқан.

Қасиетті орынның айналасындағы қонақүйлер мен сауда-қызмет көрсету орындарына 570 миллиард қаржы жұмсалды. 1 төрт жұлдызды, 2 үш жұлдызды және 22 отбасылық қонақүй салынды. Бұл нысандар бай-

ланыс желілерімен толық жабдықталған және аумақ абаттандырылды. 2026 жылға дейін аумақта көгалдандыру жұмыстарын жүргізу және тұрақ орындарын ұйымдастыру жоспарлануда.

Мемлекет басшысы Имам Бұхари қасиетті орны халқымыздың бай рухани мұрасы мен шығармашылық әлеуетінің айқын үлгісі екенін атап өтіп, жауаптыларға кешенде қазіргі уақытта жүргізіліп жатқан соңғы абаттандыру жұмыстарын сапалы және уақтылы орындау бойынша тапсырма берді.

Президентіміз Ақдария ауданының Дахбед қалашығында орналасқан Махдومي Азам кешенінде жүргізіліп жатқан қайта құру жұмыстарымен танысты.

Мемлекет басшысы осы жылдың март айында Самарқант облысына сапары барысында Махдومي Азам киелі орнын жақсарту жобасымен танысты.

Негізінде қазіргі Косансой ауданында дүниеге келген сопы ғалым Нахшбанди ілімінің көшбасшыларының бірі болды. Жас кезінде Ферғанадағы медреседе оқып, Самарқантта Қожа Ахрар Валидің шәкірті Мәулана Мухаммед Қазидің жетекшілігімен пір дәрежесіне жетті. Кейінірек ол өзі тарикат ғылымы бойынша 30-дан астам еңбек жазып, көптеген шәкірттерді тәрбиеледі.

Бұл адамға ғылымға сіңірген еңбегі үшін Махдومي Азам атағы беріледі. Ғылым мен дін жолындағы ұзақ сапардан кейін ол Самарқант облысында мәңгілік қоным тапты.

Самарқант билеушісі Жалнатөс Баһадүр Махдومي Азамның қабірінің үстіне кесене салған, сондай-ақ осында ғылым ізденушілерге арнал-

ған үлкен мешіт пен медресе салған. Ол қайтыс болғаннан кейін, өсиеті бойынша осында жерленген. Қасиетті жерде барлығы 50-ден астам құлпытас сақталған, олардың көпшілігі оның құрметіне орнатылған. Көптеген ғұламалардың ішінде екі ауған билеушісі (Шах Хидаят ибн Шах Қасым (1668), Шах Саодат ибн Шах Хидаят) да осында жерленген. Ғұлама мәңгілік қоным тапқан қасиетті жерде жоба аясында ауқымды қайта құру жұмыстары жүргізілуде.

Махдومي Азам қасиетті орнының жалпы ауданы шамамен 5 гектарды құрайды. Бұл жерге көптеген зияратшылар келеді. Оларға жағдайды жақсарту мақсатында Махдومي Азам кесенесінің жанында үш қабатты заманауи тұрақ, кіреберіс қақпасы, мал сою орны және әкімшілік ғимараттар, дәретханалар, мың адамға арналған мешіт және қосымша айвандар салынуда.

Жөндеу жұмыстарынан кейін бір уақытта 35 мың зияратшыны қабылдауға болады. Бұрын 5 мың адам қабылданып.

Сонымен қатар зияратшыларға, қосымша ыңғайлылық жасау мақсатында аумақта көгалдандыру жұмыстары жүргізіліп, 40-тан астам сау-дана және қызмет көрсету нысаны құрылады.

Ғұламалардың рухы еске алынып, Құран оқылды. Президент қасиетті орынға ағаш отырғызды.

Қасиетті орындар одан әрі көркейту, баққа қасырлар бойы өсетін ағаштар отырғызу және келушілерге қолайлы жағдай жасау бойынша тапсырмалар берілді.

Мемлекет басшысы Самарқантка сапары барысында Хазірет Хизр ке-

шеніне де барып, еліміздің бірінші Президенті Ислам Каримовтың кесенесіне гүл шоқтарын қойды.

Құран аяттары оқылып, дұға жасалды.

Президент Шавкат Мирзияев “Самарқант — Үргіт” жаңа теміржол желісінде жүргізіліп жатқан жұмыстармен танысты.

Бұл теміржолдың құрылысы биылғы февраль айында басталды, оның жалпы ұзындығы 55 шақырымды құрайды. Жоба аясында екі теміржол вокзалы, “Үргіт” экономикалық аймағында екі жүк станциясы және бірқатар көпірлер салынды. Айта кету керек, бұл желіні болашақта толық электрлендіру жоспарлануда.

Жаңа бағыт екі жұп қалааралық пойызды және тоғыз жұп жүк пойызының қатынауын қамтамасыз ету мүмкіндігіне ие. Жоба осы жылдың соңына дейін аяқталады деп жоспарлануда. Пойыз қатынасының іске қосылуы жылына 359 мың жолаушы мен 8,2 миллион тонна жүк тасымалдауға мүмкіндік береді.

Бұл бағыт Самарқант қаласы, Жамбай, Пастдарғам, Тайлак және Үргіт аудандарының тұрғындарына қауіпсіз және заманауи көлік қызметтерін ұсынуымен маңызды. Сондай-ақ ішкі туризмнің дамуына үлкен серпін береді.

Теміржол инфрақұрылымы экономиканың негізгі салаларының бірі саналады және бұл жоба Үргіт еркін экономикалық аймағының әлеуетін одан әрі арттыруға қызмет етеді. Жаңа бағыттың іске қосылуы нәтижесінде 130 жаңа жұмыс орны құрылады.

Мемлекет басшысы қоғам өкілдерімен бірге осы бағыт бойынша жүретін пойызбен Үргітке барды.

Сапар барысында Президент жауаптыларға теміржол инфрақұрылымын дамыту, жолаушылар үшін ыңғайлылықты одан әрі арттыру, теміржолдарды электрлендіру және іргелес аумақтарды абаттандыру бойынша қосымша тапсырмалар берді. Сондай-ақ, ол бағыт бойынша жүргізіліп жатқан құрылыс және абаттандыру жұмыстарына назар аударды.

Үргіт ауданы үлкен әлеуеті бар аймақ ретінде маңызды орын алып келе жатқаны атап өтілді. Мұндағы халықтың кәсіпкерлік іскерлік рухы жоғары. Заманауи логистика және инфрақұрылым еліміздің экономикасы үшін стратегиялық маңызы бар осындай аймақтарды дамытуда шешуші фактор болып табылады.

Жаңа теміржолдың келуімен Үргіттегі экономикалық өсімді шектейтін кедергілер мен логистикалық “түйіндер” жойылады. Жүк тасымалы жеделдетіледі, өнімдер базарларға арзан және уақытында жеткізіледі, инвесторлар үшін ыңғайлылық артады және аймақтың бәсекеге қабілеттілігі артады.

Ең бастысы, аймақта жасалатын жаңа мүмкіндіктер халықтың өмір сүру деңгейіне тікелей онды әсер етеді. Инфрақұрылым дамыған жер-

де жұмыс орындары көбейеді, қызмет көрсету жақсарады және кәсіпкерлік жанданды.

Бұл жоба теміржол желісін жаңғырту мен кеңейтуге бағытталған жұмыстың маңызды бөлігі екені атап өтілді. Бұл үдерісте жұмысты уақтылы және сапалы жүргізу, цифрлық технологияларды кеңінен енгізу және шығындарды онтайландыру қажет екені атап өтілді.

Сапар барысындағы әңгімеде мемлекет басшысы Самарқантта жүргізіліп жатқан әлеуметтік-экономикалық реформалардың халық өміріне оң әсері айқын көрініп тұрғанын атап өтті және Жаңа Өзбекстанның негізін қалаушылар ретінде жастарды отансүйгіштік рухында тәрбиелеу туралы айтты. Үргітке баратын теміржол желісіне іргелес жерлерді игеру, онда ауыл шаруашылығы мәдениетін жақсарту және білім беру саласында көршілес елдермен халықаралық ынтымақтастықты нығайту қажеттілігі атап өтілді.

Үргіт теміржол вокзалы жаңа бағыттың негізгі тармақтарының бірі. Президентіміз станция инфрақұрылымы, қызмет көрсету жүйесі және жолаушылар тасымалын ұйымдастыру мәселелеріне назар аударды. Туристер үшін қолайлылықты жақсартудың маңыздылығы атап өтілді.

Мемлекет басшысы мұнда Үргіт ауданының белсенділерімен шынайы диалог жүргізді. Әңгіме барысында аймақтардағы өзгерістер, халықтың өмір салты және бейбітшіліктің құндылығы туралы пікір алмасылды.

Халықтың өмір сүру жағдайын жақсарту, табыс пен әл-ауқатты арттыру, махаллаларды жақсарту мемлекеттік саясаттың басымдықтары ретінде белгіленгені атап өтілді. Экономикадағы құрылымдық өзгерістер нәтижесінде өнеркәсіп, ауыл шаруашылығы, туризм, көлік және энергетика салаларында ірі жобалар жүзеге асырылып жатқаны айтылды.

Карттарымыз бұл өзгерістердің халық өмірінде айтарлықтай нәтижелерге әкелетінін және халқымыз реформаларды жоғары бағалайтынын атап өтті.

Сондай-ақ Президент вокзал маңындағы халықтың әл-ауқатын және аумақтың экономикалық тартымдылығын арттыруға бағытталған қосымша жобалардың тұсаукесерімен танысты. Кәсіпкерлердің бастамасы негізінде жақын маңдағы аумақтарда автовокзал, шайхана, экобазар, тұрғын үйлер, жекеменшік мектептер мен балабақшалар салу жоспарлануда.

Осы жұмыстарды жүзеге асыру нәтижесінде халық үшін жаңа қызмет түрлері құрылады, аумақтың әлеуметтік инфрақұрылымы жақсарады, бизнес ортасы одан әрі жанданады. Ең бастысы, шамамен 350 азамат тұрақты жұмыспен қамтылады, бұл аумақтың экономикалық өсуіне қосымша серпін береді.

Мемлекет басшысы Үргіт ауданындағы тұрмыстық техника өндірісі

жобасы “Ferre Group” кәсіпорнының қызметімен танысты.

Үргіт еркін экономикалық аймағындағы бұл кәсіпорын — соңғы жылдары еліміздегі бизнес субъектілері үшін жасалған қолайлы мүмкіндіктер мен сенімді инвестициялық ортаның нәтижесінде құрылған заманауи өндірістік кешен.

Бастапқыда кәсіпорын өз қызметін шетелден импортталған компоненттерге негізделген бірнеше түрлі тұрмыстық техниканы жинаудан бастаған, бірақ бүгінде ол Орталық Азияда тоназытқыштар, газ плиталары, шағын пештер, шаңсорғыштар мен сорғыштар, басқа да тұрмыстық техникалар, заманауи темір есіктер өндірісінде мықты орны бар ірі компанияға айналды.

Мұнда “Өзбекстанда жасалған” белгісі бар “Dorsa”, “Kleo”, “Ferre” брендтерімен өндірілген өнімдер Орталық Азия елдері мен Әзербайжанға экспортталады. “Ferre” тіпті ішкі базардың бәсекелестік ортасында да өз орнын тапқан брендке айналды. Кәсіпорынның жылдық қуаты қазіргі уақытта орташа есеппен 440 миллиард сумға бағаланған 250 мың дана өнім шығарады және бұл көрсеткіш жыл сайын артып келеді.

Өндіріс үдерісінде “Embraco”, “LG”, “DOW” және “Midea” сияқты жетекші әлемдік компаниялардың материалдары мен компоненттері пайдаланылады. Бүгінгі таңда кәсіпорын өнімдерін локализациялау деңгейі шамамен 85 пайызды құрайды.

Жобаның жалпы құны отыз миллион АҚШ долларын құрайды, шетелдік инвестициялар мен жеңілдікпен банк несиелері тартылды. Мыңға жуық жұмыс орны құрылды. Өндіріс жабдықтары Германия, Түркия, Италия және Қытайдан алынған ең жаңа технологиялар.

Шавкат Мирзияев мұнда өндіріс үдерісін бақылап, кәсіпорынның лауазымды тұлғаларымен және мамандарымен әңгімелесіп, халықаралық стандарттарға сәйкес келетін өнімдер түрлерін көбейту және оның сыртқы базардағы орнын одан әрі нығайту қажеттігін атап өтті. Осыған байланысты мемлекет жасаған мүмкіндіктер мен артықшылықтарды тиімді пайдалану қажеттігі айтылды.

Өз брендтерін құрып, еліміздің имиджін әлемге таратып жатқан кәсіпкерлерге әрқашан қолдау көрсетілетіні айтылды. Олар қосымша құнжасап жасайды және мыңдаған адамға тұрақты табыс әкеледі.

— Кәсіпкерлерді қолдаймыз, жаңа Өзбекстанды құра алмаймыз. Егер сіздер талмай еңбек етсеңіздер және біріксеңіздер, Самарқантта кедейлер болмайды. Сіздерде белсенді болу арқылы Өзбекстанды әлемге танытуға мүмкіндік бар, — деді Президент.

(Жалғасы 2-бетте.)

Өзбекстан Республикасы
Президентінің Баспасөз
қызметі суреті.

Өзбекстан Республикасы
Президентінің
ЖАРЛЫҒЫ

**А.М.БОБОВТЫ САМАРҚАНТ
ОБЛЫСЫНЫҢ ӘКІМІ
ЛАУАЗЫМЫНА ТАҒАЙЫНДАУ
ТУРАЛЫ**

Өзбекстан Республикасы Конституциясының 109-бабының 15-пунктіне және 124-бабына сәйкес, сондай-ақ халық депутаттары Самарқант облыстық Кеңесінің шешімімен Адиз Музафарович Бобоев Самарқант облысының әкімі лауазымына тағайындалсын.

Өзбекстан Республикасы
Президенті

Ш.МИРЗИЯЕВ

Ташкент қаласы,
2025 жылғы 25 ноябрь

ЦИФРЛЫҚ КЕҢІСТІКТЕГІ ҚАУІПСІЗДІК

Әйелдерге қатысты зорлық-зомбылыққа қарсы халықаралық күннен (25 ноябрь) Бүкіләлемдік адам құқықтары күніне дейін (10 декабрь) “Жыныстық негіздегі зорлық-зомбылыққа қарсы 16 күндік белсенділік” жаһандық кампаниясы өтеді.

Биылғы кампания БҰҰ тарапынан “Әйелдерге қатысты цифрлық зорлық-зомбылыққа қарсы бірігейік” тақырыбында ұйымдастырылған.

Өзбекстанда бұл бастама дәстүрлі түрде қолданылып, ел көлемінде әртүрлі іс-шаралар мен диалогтар арқылы кең қоғамның қатысумен өткізіледі.

2025 жылғы 24 ноябрьден әйелдердің қоғамдағы рөлін арттыру, гендерлік теңдік және отбасы мәселелері бойынша республикалық комиссия басшылығымен, БҰҰ құрылымдарымен ынтымақтас-

тықта “Әйелдерге қатысты цифрлық зорлық-зомбылыққа қарсы бірігейік” кампаниясы басталды.

Сенат Төрайымы Танзила Нарбаева әйелдерді кез келген зорлықтан, соның ішінде цифрлық алаңдағы қауіптерден қорғауға бағытталған жұмыстарға тоқталып, зорлыққа қарсы күрестің үздіксіз үдеріс екенін айтты. Ол зиянды стереотиптер қоғамда дәстүр болып қалыптасуы мүмкін екенін, алайда адам құқығын бұзатын мұндай түсініктерді жою маңызды міндет деп жеткізді: “Ешқандай стереотип

зорлықты ақтай алмайды”, — деді.

Іс-шараға министрліктер мен кәсіпорындардың, құқық қорғау органдарының, азаматтық қоғам институттарының өкілдері, халықаралық сарапшылар және БҰҰ-ның Өзбекстандағы агенттіктерінің қызметкерлері қатысты.

БҰҰ-ның Өзбекстандағы тұрақты координаторы Сабин Махл елде отбасындағы зорлықты қылмыс деп тану, қорғау қызметтерін күшейту сияқты реформалар цифрлық зорлыққа қарсы күрес үшін маңызды база болатынын айтып, цифрландыру артқан сайын заңдар мен қызметтерді жетілдіру қажеттігін атап өтті.

“БҰҰ-әйелдер” құрылымының Орталық Азия Сәйкестендіру офисінің басшысы Жерен Гювен Гуреш жаһандық цифрландыру қарқынды өсуіне қарамастан, әлемде онлайн зорлық пен технология арқылы жасалатын зорлықтың көп бөлігі

жасырын қалып отырғанын айтты. Ол 2025 жылға дейін 117 ел цифрлық зорлыққа қарсы шаралар қабылдағанына қарамастан, бұл транслттық қауіпке жауаптар әлі де сәйкестендірілмегенін жеткізді.

Іс-шара қатысушылары барлық әйелдер үшін цифрлық кеңістікті қауіпсіз, салауатты және мүмкіндіктерге толы ортаға айналдыру үшін сәйкестендірілген әрекеттерді күшейту қажеттігін атап өтті.

Сонымен қатар цифрлық зорлыққа қарсы күрес бойынша ұсыныстар мен бастамалар да айтылды.

Кампания аясында 25 ноябрьден 10 декабрьге дейін елдің барлық аймақтарында “Әйелдерге қатысты цифрлық зорлық-зомбылыққа қарсы бірігейік” тақырыбында түрлі іс-шаралар, диалог алаңдары, оқу семинарлары және ақпараттық кампаниялар өткізілетін болады.

Өзбекстан Республикасы
Олий Мажлисі Сенатының Ақпарат
қызметі.

САМАРҚАНТ – ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ПЕН КЕМБАҒАЛДЫҚТЫ ҚЫСҚАРТУ, ИНВЕСТИЦИЯ МЕН ЭКСПОРТТА ҮЛГІЛІ АУМАҚ БОЛАДЫ

(Жалғасы.
Басы 1-бетте.)

Мемлекет басшысы Үргіт еркін экономикалық аймағында осындай өндіріс орындарының санын көбейту арқылы қосымша құнды құрудың және жаңа жұмыс орындарын ашудың маңыздылығын атап өтіп, жауаптыларға тапсырмалар берді.

Осында Президент инвестициялық жобалармен және Самарқант облысындағы жетекші өнеркәсіптік кәсіпорындарда өндірілген өнімдердің көрмесімен танысты.

Таныстырылымда денсаулық сақтау, тау-кен өнеркәсібі, құрылыс материалдарын өндіру, технопарк, жібек өндірісі және металлургия салаларындағы бірқатар жобалар туралы ақпарат берілді.

Самарқантта беделді түрік компанияларымен бірлесіп, мемлекеттік-жекеменшік серіктестік негізінде көп салалы аурухана құру жобасы жүзеге асырылады. Бұл жоба аясында бір мың жұмыс орны құрылады.

Бұлінғыр ауданында қытайлық компаниямен бірлесіп медициналық дәрі-дәрмектер өндірісін құру жоспарлануда. Бұл жоба сонымен қатар 1 мың адамды жұмыспен қамтуға мүмкіндік береді.

Сондай-ақ, қытайлық компаниялар Үргіт ауданында жібек талшығы мен мата өндірісі, Нұрабад ауданында арнайы өнеркәсіптік аймақ құру, Самарқантта болат құюда қолданылатын химиялық қорытпаларды өндіру және Пастдарғам ауданында жылжымалы нысандар салу сияқты жобалар ұсынылды.

Жобаларды уақтылы, сапалы және жедел жүзеге асыру үшін жауапты тұлғаларға тиісті тапсырмалар берілді.

Содан соң халық депутаттары Самарқант облыстық Кеңесінің кезектен тыс сессиясы өтті.

Сессияда Өзбекстан Республикасының Президенті Шавкат Мирзиязев сөзге шығып, алдымен облыс тұрғындарымен жүздесіп тұрғанына қуанышты екенін айтып, қол жеткізілген жетістіктер мен әлі пайдаланылмаған мүмкіндіктерге тоқталды.

— Мындаған жылдық тарих пен құндылықтарды үйлестірген, заманауи сәулет дәстүрлері негізінде күннен-күнге көркейіп келе жатқан бұл ұлы өлке әлемдік өркениеттегі өз орнын барған сайын нығайтып барады, — деді Президент.

Атап айтқанда, “Бокий шахар” кешенінің салынуы, 40-тан астам қасиетті зиярат орындарының абаттандырылуы, “Самарқант” халықара-

лық әуежайының жаңадан салынуы, ондаған халықаралық бренд қонақ-үйлерінің іске қосылуы облыстың туризм әлеуетін жаңа деңгейге көтерді.

Самарқант соңғы жылдары саяси, экономикалық, туризм және бизнес орталығына, көптеген ірі халықаралық шаралар, форумдар мен конференциялар үшін сұхбат алаңына айналды.

Биылдың өзінде мұнда 40-тан астам беделді халықаралық конференция ұйымдастырылды, әсіресе жуырда ЮНЕСКО Бас конференциясының 43-сессиясының өткізілуі үлкен оқиға болды.

Жалпы, туризм және оған түрлес салаларға 1 миллиард доллар инвестиция салынуының арқасында облысқа келетін саяхатшылар ағыны 2016 жылмен салыстырғанда 7 есе артты, туризм қызметтерінің экспорты 600 миллион долларға жетті.

Бүгінде облыс тек туризмде ғана емес, өнеркәсіп, ауыл шаруашылығы және қызмет көрсету салаларындағы зор әлеуетімен инвесторлар мен кәсіпкерлер үшін де тартымды аумаққа айналып келеді.

Өткен сегіз жылда облысқа 12 миллиард доллар инвестиция тартылып, 600 мың тұрақты жұмыс орны құрылды, кәсіпкерлер саны 2 есеге көбейді.

Өндірістік кәсіпорындар саны 1,5 есеге, өнеркәсіп көлемі 1,7 есеге өсті. Жылдық айналымы 100 миллиард сумнан асатын кәсіпорындар саны 81-ге жетті. 55 мемлекеттен шетелдік инвесторлар жұмысын бастады, шетел қатысатын кәсіпорындар саны 700-ге жуықтады.

Қызмет көрсету саласы жылына орташа 15 пайыз өсіп келеді, биыл сервис көлемі 75 триллион сумға жетеді.

Сондай-ақ 2024 жыл және биылдың 10 айында 15 миллион шаршы метр тұрғын үй және коммерциялық нысандар салынды. Самарқанттық құрылысшылар республика бойынша жылына 4,5 миллион шаршы метр ғимараттар тұрғызып жатыр.

Облыстың жалпы аумақтық өнімі 2016 жылы 23 триллион сум болса, биыл 120 триллион сумға жетеді.

Адамдар облыста жүзеге асырылған жұмыстар есебінен отбасында үлкен оңды өзгерістер болғанын айтуда.

Мысалы, осы кезеңде 2 триллион сумдық 3 мың 200 километр ауысу және көріз желілері салынды.

— Бір сөзбен айтқанда, Самарқантты халық пен кәсіпкерлер үшін де, саяхатшылар мен инвесторлар

үшін де тартымды аумаққа айналдыра алдық, — деді Президент.

Республика аудандары ішінде халқы ең көп — Үргітте 600 мыңнан астам адам тұрады.

— Үргіт ауданы көп жылдан бері облыстың ауыл шаруашылығында жетекші орында. Қыр және тастақты жерде Үргіт еркін экономикалық аймағын құрғанымыз, 860 миллион долларлық 74 жобаның іске қосылуы нәтижесінде Үргіт өнеркәсіптенген аймаққа айналды, — деді мемлекетіміз басшысы.

Өнеркәсіптің дамуы сауда мен сервиске де үлкен серпін берді. Қазір Үргіт облыс өнеркәсібі бойынша 3-орында, сервисіте 4-орында.

Бүгін Үргітте тағы бір тарихи оқиға — 55 шақырымдық теміржол желісі іске қосылды. Аталған тармақты электрлендіру жұмыстары келесі жылы толық аяқталады. Бұл ең алдымен халыққа одан да қолайлы жағдайлар жаратумен қатар, өнеркәсіп, ауыл шаруашылығы және сервис салаларында жаңа мүмкіндіктердің есігін ашады.

Аумақтағы халықтың тұрғын үй, көріз, ауызсу, мектеп, балабақша, аурухана, бизнес инфрақұрылымына байланысты мәселелерінің көптен бері шешімін күтіп тұрғаны айтылды. Сондықтан Президент Үргіт орталығына “Жаңа Өзбекстан” келбетін енгізіп, оны еліміздегі ең заманауи әрі көркем қалалардың біріне айналдыру туралы арнайы қаулыға қол қойды.

Ауданның “Күйі Камангарон” махалласындағы “Жаңа Өзбекстан” массивіне тұтас аумақтан 90 гектар қосымша жер бөлініп, заманауи урбанистика негізінде 100 мың тұрғынға арналған экоқала салынатыны жарияланды.

Жаңа қалада жол, ауызсу, көріз, электр, мектеп, балабақша, аурухана және басқа да инфрақұрылым нысандарын салу, кәсіпкерлік жобалары үшін 50 миллион доллар бөлінеді.

Жаңа қаланың 3 гектар аумағында ауданның 35 ұйымы үшін біртұтас әкімшілік орталық салынады. Олардың босайтын ғимараттары бизнес үшін жеке секторға беріледі.

Тағы бір жаналық — Ақдария, Пайарық, Пастдарғам, Тайлақ және Самарқант аудандарындағы 17,5 мың гектар аумақ Самарқант қаласына қосылады. Осыған байланысты Самарқант қаласының халқы 604 мыңнан 882 мыңға дейін өседі.

Сондықтан халқы мен табысы күннен-күнге көбейіп келе жатқан Самарқант қаласында заманауи

тұрғын үйлерге деген сұранысты қанағаттандыру үшін 3 ірі массив тандап алынды. Атап айтқанда, “Ширин” массивінде 180 мың, “Темир йулорти” аумағында 100 мың, “Қарасув-2” массивінде 30 мың тұрғынға арналған 700-ден астам заманауи көпқабатты тұрғын үйлер салынады.

Бұл жерлерде мектеп, балабақша, жоғары оқу орны мен аурухана, заманауи бизнес және сауда орталығы, қонақүй мен мейрамхана, ойын-сауық орындары да бой көтереді. Испаниялық инвесторлармен жекеменшік серіктестік негізінде осы 3 массивтің көріз жүйесі жаңартылады.

Қалада жүк көліктері қозғалысын азайту мақсатында Ақдария, Тайлақ және Самарқант ауданынан өтетін магистрал бойында 4 логистика орталығы салынады.

Мемлекет басшысы Үргіт мысалында мүмкіндіктерді талдап, министрлер мен әкімдерге келесі жылға нақты міндеттер жүктеді.

Сессияда ұйымдастырушылық мәселе де қаралды.

— Біз елімізде адам қадірін ұлықтау, экономиканы тұрақты дамыту арқылы халықтың әл-ауқатын арттыру жолында үлкен мақсаттар мен жоспарларды алға қойып отырмыз.

Осы жұмыстарды тиімді ұйымдастыру үшін облысқа заманауи ойлайтын, мәселелерді жүйелі талдап, инновациялық шешімдер ұсына алатын қабілетті басшы қажет, — деді мемлекетіміз басшысы.

Президент Самарқант облысы әкімі лауазымына әкім міндетін уақытша атқарып келген Адиз Бобоевтың кандидатурасын ұсынды.

Облыс бөлсенділерінің кандидат туралы пікірлері тыңдалғаннан кейін, облыс әкімін тағайындау мәселесі дауысқа қойылды. Дауыс беру нәтижесінде Адиз Бобоев облыс әкімі етіп бекітілді.

Президент жаңа әкімге жұмыс орнын ашу, кембағалдықты қысқарту, инвестиция мен экспортты арттыру, өзіндік құнды төмендету және энергия үнемділігін көбейту бағыттары бойынша Самарқантты үлгілі аумаққа айналдыру міндетін жүктеді.

Жиын соңында мемлекетіміз басшысы жауаптылардың есептері мен жоспарларын тыңдады.

Президент Шавкат Мирзиязев облысқа сапары барысында Цифрлық денсаулық сақтау орталығының және Республикалық мамандандырылған кардиология ғылыми-практикалық медициналық орталығының Самарқант филиалдарының қызметін танысты.

Соңғы бір жылда еліміздегі медицинаны цифрландыру мүлдем жаңа деңгейге көтерілді. Осы жұмыстарды жүйелі жүзеге асыру мақсатында Денсаулық сақтау министрлігінде Цифрлық денсаулық сақтау орталығы ашылды.

Осы орталықтың Самарқант филиалында жүргізіліп жатқан жұмыстар мемлекет басшысына таныстырылды. Аумақтағы медициналық мекемелердегі цифрландыру жұмыстарының барысы, аурулар, науқастар және дәрі-дәрмектер туралы деректерді жинау және өңдеу үшін қолданылатын бағдарламалық шешімдер мен жасанды интеллект технологиялары, мұның бәрі іс жүзінде қандай нәтиже беретіні туралы жан-жақты ақпарат берілді.

Атап айтқанда, салада DMED бірыңғай электрондық ақпараттық платформасы іске қосылды, онда 36 миллионнан астам адамның медициналық деректері қамтылады. Жедел жәрдем қызметінде электронды басқару жолға қойылып, қоңырауларға жауап беру уақыты қысқартылуда.

Сондай-ақ “Электронды рецепт” жүйесінің іске қосылуының нәтижесінде дәрі-дәрмектерді артық жазу жағдайлары 40 пайызға азайды, ал дәрі-дәрмектер айналымы ашық бола түсті.

Еліміз бойынша мемлекеттік медициналық мекемелер заманауи ақпараттық-коммуникациялық жабдықтармен қамтамасыз етілді, бірыңғай цифрлық инфрақұрылым қалыптастырылды. Үш мыңнан астам медициналық мекеме жергілікті желімен қамтамасыз етілді. Мындаған жаңа компьютерлер сатып алынды және техникалық база жаңартылды.

Президент цифрландыру арқылы денсаулық сақтауға қатысты барлық аналитикалық деректерге ие болу мемлекет үшін маңыздылығын, бұл — медицинаны дамытудың басым бағыттарын анықтаудың, салалық қаражат пен ресурстарды дұрыс бөлудің, дәрі-дәрмектер айналымын реттеудің және сыбайлас жемқорлықты жоюдың маңызды құралы екенін атап өтті. Жауаптыларға бұл салада жүйелі жұмысты жалғастыруды тапсырды.

— Науқастар ағынына, аурулардың құрылымына және емдеу сапасына терең талдау жүргізсек, жүйенің тиімділігін одан әрі арттыра аламыз, — деді Президент.

Дәрі-дәрмектермен қамтамасыз етуді ашық және жүйелі ету, сондай-ақ лицензиялау үдерісін жеңілдету мәселелері де қаралды.

Елімізде жүрек-қан тамырлары

ауруларын ерте анықтауға және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді кеңейтуге ерекше көңіл бөлінеді. Барлық аумақтардағыдай, Кардиология ғылыми-практикалық медициналық орталығының Самарқант филиалы түбегейлі жаңартылып, заманауи көрініске ие болды.

Мемлекет басшысы мұндағы жағдайлармен танысты.

Орталықты дамыту үшін жалпы 52 миллиард сум бөлінді, кең ауқымды қайта құру жұмыстары жүргізілді. Бүгінде орталық 100 орынды ауруханаға айналып, 262 түрлі медициналық аппаратпен жабдықталған.

Қызмет көрсету аясын кеңейту мақсатында мобильді диагностикалық жүйе іске қосылды, шамамен жеті мың науқасқа коронарлық ангиография жасалды. Жоба аясында жансақтау бөлімі, жағдайлық орталық және күту залы да заманауи түрде салынды.

Орталық Самарқант мемлекеттік медициналық университетімен бірлесіп кадрларды даярлауға үлкен көңіл беледі. Кардиохирургия бойынша клиникалық резидентура іске қосылды, жергілікті мамандардың біліктілігі жақсаруда.

Жаңа мүмкіндіктердің арқасында жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясы айтарлықтай кеңейді. Атап айтқанда, жүрек-қан тамырлары операцияларының саны жыл барысында 383-тен 590-ға дейін өсті.

Мемлекет басшысына “Инфаркт және инсультке қарсы күрес” ұлттық бағдарламасының тұсаукесері кезінде жүрек-қан тамырлары және цереброваскулярлық аурулар бойынша статистика, 5 жылдық аурушандық динамикасы, Еуропа стандарттарына сәйкес ұлттық бағдарламалар, сондай-ақ пилоттық жобаның нәтижелері туралы ақпарат берілді.

Осы ауруларды ерте анықтау, алдын алу және емдеу үшін әзірленген науқастарды жолдау жүйесі таныстырылды.

Президент медициналық қызмет көрсету сапасын және тұрғындардың денсаулығын жақсартудағы осындай орталықтардың маңызды рөлін, Самарқантта жасалған тәжірибені басқа аумақтарда кенінен насихаттау қажеттілігін айтты.

Сонымен мемлекет басшысының Самарқант облысына сапары аяқталды.

**З.ЖОНИЕБЕКОВ,
Ғ.ХАСАНОВ,
И.АВВАЛБОВЕВ,
Б.ХУДОЙБЕРДИЕВ,
ӨзА-ның арнаулы тілшілері.**

Өндіріс

ҚЫЗЫЛҚАҚ — УРАН ӨНДІРІСІНІҢ ЖАҢА КӨЗІ

Орталық Қызылқұмның дәл орталығында, солтүстікте Тамдытау мен оңтүстікте Амантайтау тауларының шекарасында орналасқан Қызылқақ уран алаңы бүгінде еліміздің стратегиялық маңызы бар кен-металлургия саласындағы маңызды нүктелердің біріне айналуда.

Әкімшілік жағынан Науаи облысының Тамды ауданы аумағындағы “Үшқұдық” өндірістік алаңында орналасқан бұл кен орнында соңғы жылдары жүргізілген геологиялық

барлау жұмыстары тиімді нәтиже беруде.

2021 жылы Қызылқақ алаңында барлау және бағалау жұмыстарын жүргізу үшін арнайы геологиялық тапсырма

әзірленіп, бұрғылау жұмыстары басталған болатын. Кейінгі 2022-2025 жылдар аралығында осы аумақтағы жұмыстар дәйекті түрде жалғастырылып, заманалық жоғары тиімді бұрғылау жабдықтарын тарту нәтижесінде барлау жұмыстарының сапасы мен сенімділік деңгейі айтарлықтай артты. Нәтижеде қазірге дейін 750 мың метрден астам бұрғылау жұмыстары жүргізіліп, 10 мың тоннадан астам уран қоры және 7 мың тоннадан астам болжамды ресурстар анықталды. Бұл алаңның болашағын аша түсті.

— Анықталған қорларды өндіру мүмкіндіктерін бағалау мақсатында мамандар жер астында ерітіндіге түсіру арқылы уран өндірудің онтайлы технологиясын әзірледі. Қазіргі уақытта осы технология негізінде қазу жұмыстары да іс жүзінде басталды. Болашақта жұмыстар вахталық әдіспен ұйымдастырылуы жоспарланған, бүгінде жұмысшылар қалашығын салу жұмыстары да қарқынды жүргізілуде, — дейді “Үшқұдық” өндірістік учаскесі бас инженері Мұрат Әбдиев.

Жоба аясында атқарылған жұмыстар бойынша алдын ала есеп әзірленіп, жақында кәсіпорынның Ғылыми-техникалық кеңесінің жиналысында талқыланды. Талқылау қорытындысы бойынша ағымдағы жылдың соңына дейін қорытынды геологиялық есепті дайындау және анықталған қорларды Мемлекеттік қорлар комиссиясында бекіту бойынша тиісті тапсырмалар берілді.

Қызылқак алаңында жүзеге асырылып жатқан жұмыстар “Навоиуран” мемлекеттік кәсіпорнының соңғы жылдардағы геологиялық-барлау бағытындағы ең маңызды жетістіктерінің бірі ретінде атап өтілуде. Бұл алаң “Үшқұдық” өндірістік алаңы үшін негізгі минералдық шикізат базасы болып қана қоймай, еліміздің уран өнеркәсібінің болашағын қамтамасыз ететін стратегиялық қор ретінде де ерекше маңызға ие.

Бүгінде Қызылқак алаңында геологиялық жұмыстары қарқынды барлау жалғасуда. Мақсат — қолда бар уран қорын одан әрі ұлғайту, минералды шикізат базасын нығайту және өндіру көлемін кеңейту.

**Гүлдана ТӨРЕХАНҚЫЗЫ,
Науаи облысы.**

Инженерлік графика

БОЛАШАҚ МАМАНДЫҒЫҢЫЗДЫҢ НАҒЫЗ КІЛТІ

Мектепте математиканы оқығанда, “Бұл маған өмірде қашан қажет болады?” деген сұрақ көпшілігімізді мазалаған. Ал инженерлік графика әлеміне қадам басқан сәттен бастап, бұл сұраққа анық та нақты жауап аласыз. Себебі инженерлік және компьютерлік графика — бүгінгі заман талабына толық сәйкес келетін, ертеңгі мамандығыңызға жол ашатын ең маңызды бағыттардың бірі.

Шыршық мемлекеттік педагогика университетінің “Инженерлік және компьютерлік графика” кафедрасында оқылатын пәндер бір қарағанда күрделі көрінуі мүмкін. Бірақ олардың әрқайсысы нағыз өмірлік дағды, болашақ кәсіби шеберлігіңізді қалыптастыратын берік іргетас.

Үш өлшемді нысанды қағаз бетінде жазықтықта дәл бейнелеу — инженердің ең бірінші және негізгі қабілеті. Орындық па, көлік бөлшегі ме, тіпті тұтас механизм бе — бәрінің пішінін, көлемін, пропорциясын дәл көрсете білу сіздің үш өлшемді ойлауыңызды дамытады.

Бұл болашақ жобалаушы, дизайнер немесе құрылысшы үшін таптырмас дағды. Сызуды меңгердіңіз, енді оны нақты инженерлік тілге айналдыру кезеңі басталады.

Инженерлік графика — әрбір сызықтың, белгі мен өлшемнің өз мағынасы бар тұтас “тіл”. Оны меңгерген адам құрылыс жоспарларын оқи алады, механизмдердің жұмыс принципін сызба арқылы түсінеді және кез келген кәсіби жобамен еркін жұмыс істей алады.

Бүгінгі заманда инженер де, дизайнер де, құрылысшы да компьютерлік графикасыз жұмысын көз алдына елестете алмайды. Өйткені кез келген ой, кез келген жоба ең алдымен цифрлық ортада пішінделіп, сынақтан өтеді. Компьютерлік графика сізге сызған нобайыңызды нақты, өлшемді дәл, шынайы модельге айналдыруға мүмкіндік береді.

“AutoCAD” бағдарламасы арқылы сіз екі өлшемді сызбаларды кәсіби деңгейде орындайсыз. Қабат жоспарлары, құрылыс элементтері, машина бөлшектерінің сызбаларын — бәрін дәлдікпен жасай аласыз.

“SolidWorks” — сізді үш өлшемді модельдеу әлеміне жетелейді. Бұл бағдарламаның көмегімен кез келген деталдың көлемдік моделін жасап, оның қалай жұмыс істейтінін виртуалды түрде көре аласыз. Сондай-ақ механизмдерді жинақтап, бөлшектердің өзара байланысын тексеру мүмкіндігі де бар.

Ал “3ds Max” — шынайы визуализацияның кілті. Үйлердің көрінісі, интерьер жобалары немесе анимациялық көрініс-

тердің бәрі осы бағдарламаның мүмкіндіктеріне негізделеді. Мұнда жасалған модельдер фотосуреттен айырғысыз болып көрінеді.

Компьютерлік графиканы меңгеру бұл жай ғана бағдарламаны білу ғана емес, керісінше, ойыңызды нақты өнімге айналдыра алатын кәсіби шеберлікке ие болу деген сөз. Оны игерген тұлғалар жобалау институттарында, құрылыс компанияларында, машинажасау саласында, жиһаз өндірісінде, сондай-ақ дизайн студияларында жұмыс істеу мүмкіндігіне ие болады.

Қорыта айтқанда, инженерлік және компьютерлік графика — шығармашылық пен технологияның түйіскен тұсы. Бұл пәндер тек сызу немесе бағдарлама үйретпейді; олар сізге ойлауды, жобалауды, құруды және жасай білуді үйретеді.

**Светлана АТАХАНОВА,
Шыршық мемлекеттік педагогика университеті,
“Инженерлік және компьютерлік графика” кафедрасының аға оқытушысы.**

Су — тіршілік көзі

КЕҢ КӨЛЕМДІ РЕФОРМАЛАР

Дана халқымыз: “Сусыз тіршілік жоқ, су – адамзаттың түп тамыры”, – деп бекер айпаса керек-ті. Себебі, жер бетіндегі жыбырлаған жанның барлығы да судан нәр алып, өсіп-өрбиді. Ал адамзат баласы осынау ен даланың тіршілігіне көрік беріп отырған суды ысырап етпей, барынша тиімді пайдалану керек деп санаймыз. Судың әр тамшысы қадірлі екенін баршамыз жақсы білеміз.

Тіршілік нәрі, молшылық көзі саналатын су — өмірдің құрета-мыры. Сусыз өмір сүру мүмкін емес. Судың да сұрауы бар. Дармыған елдердің тұрғындары әр нәрсенің қадірін біледі. Үнем-шілдік олардың өмір салтына айналған. Тіпті, су мен жылуды ысырап етпеуді балаларға жас-тайынан үйретеді. Біздің азаматтарымыз да осындай үнем-шіл болуы керек. Әсіресе, суды үнемдеп тұтынуымыз қажет.

Өзбекстан Республикасы-ның Су шаруашылығы ми-нистрлігі Азия даму банкі (АДБ), Дүниежүзілік банк, Швейцария даму және ынты-мақтастық агенттігі (SDC) және баска да донорлардың бірле-сіп ұйымдастыруымен Таш-кентте Халықаралық су ынты-мақтастығы және Өзбекстан Республикасының су заңнама-сын жетілдіру бойынша конфе-ренция өткізді.

Конференцияға мемлекеттік органдар, халықаралық ұйым-дар, дипломатиялық миссия-лар, зерттеу орталықтарының өкілдері және сарапшылар қатысып, су ресурстарын бас-қару саласындағы негізгі ре-

формалар мен инновациялар бойынша пікір алмасты.

Онда Өзбекстан Республика-сы Президенті Әкімшілігі бас-шысының сумен қамту жүйесін реформалау бойынша орынба-сары Тимур Бутунбоев, су ша-руашылығы министрінің бірінші орынбасары Зокир Ишпулатов, Азия даму банкі Жобаларды басқару бөлімінің басшысы Жандар Лауде, тағы басқалар сөз сөйлеп, аталмыш салада халықаралық ынтымақтастықты нығайту, тәжірибе алмасу, сон-дай-ақ су заңнамасын жетілді-ру, салада заманалық басқару, цифрлы және экономикалық инструменттерді жұмылдыру өзекті мәселелер екенін айтып өтті.

Тимур Бутунбоевтың айтуын-ша, халқаралық су ынтымақтас-тығы мемлекеттердің жалпы су ресурстары мәселелерінде, әсіресе трансшекаралық су ны-сандарында біріккен іс-әрекет-терді үйлестіру, су ресурстарын үнемдеу және қоршаған орта-ны қорғауда маңызды фактор есептеледі.

— Орталық Азия аймағы ту-ралы айтқанда, мемлекеттері-

міздің жалпы тарихы, әдет-ғұрып және мәдинеті берік қа-ланған. Әмудария мен Сырда-рия хауыздарында орналасқан мемлекеттердің достығы да су жолдары арқылы тығыз байла-нысқан. Соңғы жылдарда Қазақстан, Тәжікстан, Қырғыз-стан және Түркіменстанмен жүргізіліп жатқан ынтымақтас-тық пен қол жеткізілген келісім-дер нәтижесінде сумен қамту дәрежесін жақсарту бойынша онды нәтижелерге қол жеткізі-луде. Елімізде соңғы жылдар-да су шаруашылығы саласын-да кең көлемді реформаларды жүзеге асыру есебіне әр жылы 10 миллиард текше метр су үнемделуде.

Сонымен қатар сорғы стан-цияларына энергия үнемдейтін технологиялар орнатылғаны үшін 2024 жылда электр энергиясының жұмсалуды 6,5 миллиард киловатт сағатты құрайды. Бұл көрсеткіш 2017 жылы 8,3 миллиард киловатт сағат болған еді. Соңғы төрт жылда 13 мың су өлшеу поста-рында цифрландырылған кон-дырғылар және 11 мың судың су сақтау, сондай-ақ минерал-данған дәрежесін өлшейтін сенсорлар орнатылды.

Сондай-ақ су шаруашылығы жүйесінде “Вазиятлар” орта-лығы ұйымдастырылды. Үстіміз-дегі жылы республика бойын-ша 2,6 миллион гектар алқап-та су үнемдейтін технологиялар енгізілді. Алдымызда 2030 жыл-ға дейін 4,3 миллион гектар су-арылатын жерді су үнемдейтін технологиялармен қамту мін-деті тұр, — дейді Т. Бутунбоев.

Шараның негізгі тақырыпта-рының бірі — Өзбекстан Рес-публикасының жаңа Су кодексі-нің тұсаукесері. Кодекс суды тұрақты пайдалану, секторды ашық реттеу және су экожүйе-лерін қорғау үшін құқықтық не-гізді белгілейді.

Кодекс Орталық Азиядағы заманауи халықаралық стан-

дарттар мен озық тәжірибелер-ге сәйкес икемді, интегра-цияланған және ғылыми негіз-делген суды басқару моделін енгізуге мүмкіндік жасайды.

Орталық Азия елдерінің су министрлері мен халықаралық ұйымдар өкілдерінің қатысуы жалпы су проблемаларын ше-шуде аймақтық ынтымақтас-тықтың маңыздылығының ар-тып келе жатқанын көрсетеді.

Конференцияда сумен қам-тамасыз етуді жақсарту, су үнемдеу технологияларын енгі-зу және халыққа, әсіресе Арал теңізі аймағына бағытталған бағдарламаларды әзірлеу бойынша бірлескен бастамалар талқыланды.

Су секторын қаржыландыру және ирригация инфрақұрылы-мын, сумен қамтамасыз және санитарияны жаңғыртуға ин-вестициялар тарту мәселелері-не ерекше назар аударылды. Ұзақ мерзімді перспективада суды басқарудың тұрақтылығы мен ашықтығын қамтамасыз ететін жаңа қаржылық тетіктер, цифрлық шешімдер және халы-қаралық ынтымақтастық мо-делдері қарастырылуда.

Бұл конференцияның Таш-кентте өткізілуі Өзбекстанның су ресурстары саласындағы білім мен тәжірибе алмасудың аймақтық орталығы болуға ұмтылысын және елдің тұрақ-ты дамуы, инновацияларға және ашық халықаралық диа-логқа деген міндеттемесін растайды.

Өзбекстан Республикасы-ның Су шаруашылығы министр-лігі халықаралық серіктестер-мен бірлесіп, су заңнамасын жетілдіру, суды басқарудың ти-імділігін арттыру және страте-гиялық бағдарламаларды іске асыру бойынша жұмысты жал-ғастырады.

Ө.АЙҚОЖАЕВА,
“Нұрлы жолдың” тілшісі.

Өнегенің алтын көпірі

ҰРПАҚТАР ҮНДЕСТІГІ – ҰЛТТЫҢ ТІРЕГІ

Бүгінде еліміз әлем алдындағы бейнесін жаңа басқышқа көтеріп, өркениетті елдер қатарында өз орнын айқындауда. Мемлекет басшысы Шавкат Мирзияевтың бастамасымен елімізде қоғамның барлық саласында түбегейлі өзгерістер мен жаңғырулар жүріп жатыр. Ең бастысы, бұл өзгерістердің өзегі адам, оның рухы мен болашағы.

Мемлекет жастарға сенім артып, оларды елдің ертені, ұлттың тірегі ретінде бағалайды. Соңғы жылдары қабыл-данған “Жастар — болашағымыз”, “Махаллабай істеу”, “Адам қадірі үшін” сияқты мемлекеттік бағдарламалар — осы сенімнің жарқын көрінісі. Бұл бастамалар жас буын-ға сапалы білім, кең жол, мәдени даму және шығарма-шылық еркіндік жолын ашты.

Бүгінгі таңда елдің түкпір-түкпірінде жастар орталықта-ры, мәдениет үйлері, заманауи кітапханалар мен спорт кө-шендері салынуда. Әрбір аумақ, әрбір махалла денгейін-де жастар мен қарттар арасында рухани сабақтастықты күшейту бағытында мазмұнды жобалар жүзеге асырылуда. Мұның бәрі — ұлттық сана мен заманауи ойлаудың үйлесі-мін табуға бағытталған стратегиялық мақсаттардың жемісі.

Өзбекстанда рухани тәрбие мәселесі тек мектеп қабыр-ғасымен шектелмей, отбасы, махалла, қоғам және мем-лекет арасындағы ортақ жауапкершілікке айналды. Ел өмірінде “махалла рухы” ұғымы қайта жаңғырып, үлкенге құрмет пен кішіге ізеттілік, салт-дәстүр мен имандылық қағидаттары қоғамдық өмірдің басты өзегіне айналды.

Міне, осындай ұлы өзгерістер аясында еліміздің бар-лық аумағында өткізіліп жатқан “Үш ұрпақ кездесуі” се-кілді шаралар ерекше мәнге ие болып отыр. Мұндай ру-хани басқосулар — ұлт тарихының сабақтастығын, дәстүр мен тәрбиенің терең тамырын қайта жаңғыртатын асыл дәстүрдің жалғасы. Олар жастардың жүрегіне имандылық пен ізгіліктің дәнін сеуіп, ата-баба өнегесін бойына сіңіру-ге бағытталған. Сол киелі дәстүрдің бір көрінісі ретінде жуырда Бөке ауданының “Мәдениет” махалласындағы №1 жалпы орта білім беретін мектепте “Үш ұрпақ кездесуі” атты тағылымды шара өтті.

Кездесудің басты мақсаты — жастар мен ардагерлер арасында рухани байланысты нығайтып, жас буынды ата-баба өнегесіне, ұлттық салт-дәстүр мен адамгершілікке баулу. Оған аудандық “Нұроний” қорының төрағасы А.Ак-малов, ауылдың “Қарттар кеңесі” тобының жетекшісі, “Ма-халла жетілігі” мүшелері, ауыл ақсақалдары мен аналар, ұстаздар және оқушылар қатысты.

Кездесу барысында ел ағалары мен ақ жаулықты ана-лар жастарға өздерінің өмірлік тәжірибесі мен еңбектегі жетістіктерін әңгімелеп берді. А.Акмалов сөз сөйлеп, қазіргі заман жастарына заманның мүмкіндігін дұрыс пай-далану, уақытты бос өткізбеу, білім мен тәрбиеге ерек-ше мән беру бойынша ой қозғады. Қарттар өздерінің жастық шағын еске алып, қиындыққа мойымай, еңбек-пен өсіп-жетілгенін айтты.

— Біздің байлығымыз — рухымыз, ал рухты сақтайтын күш — білім мен бірлік, — деді ардагерлердің бірі.

Ақсақалдар жастар арасындағы қазіргі өзекті мәселе-ге — телефон мен ғаламторға тәуелділікке де тоқталды. Олар ғаламтордың пайдасымен қатар зиянын да түсінді-ріп, уақытты бос өткізбеудің маңызын атап өтті.

— Кітап — рухани байлықтың қайнар көзі. Ал бос уақыт-ты мазмұнды іске арнау — табысты өмірдің кілті, — деп жастарды оқуға, ізденуге, салауатты өмір салтын ұста-нуға шақырды.

Кездесу барысында мектеп оқушылары ардагерлер-ге арнап өлең оқып, шағын сахналық көріністер қойды. Кішкентайлардың ізгі сөздері мен алғысы үлкендердің көңілін толқитты. Залда шынайы жылы шырай, өзара құрмет пен мейірімнің ерекше ортасы орнады.

Шара сонында қатысушылар естелік суретке түсіп, бо-лашақта мұндай кездесулерді дәстүрге айналдыру қажет-тігін айтты.

Ұрпақтар арасындағы алтын көпір, ел мен жерге де-ген сүйіспеншілікті, адамдық пен ізгілікті дәріптейтін өне-гелі дәстүрдің жалғасы болған мұндай рухани кездесу-лер арқылы жастар өз тамырын танып, өткеннің өнеге-сін бойына сіңіреді, ал үлкен буын өкілдері өз өмірінің мәні мен тәжірибесін кейінгі ұрпаққа аманат етеді. Қаты-сушылардың бәрі де осындай игі шаралар қоғамда ұлттық құндылықтарды дәріптеп, жас ұрпақты рухани кемелдік-ке жетелейтін маңызды мектеп екенін ерекше атап өтті.

Бүгінгі еліміз — жанару мен жасампаздықтың рәмізіне айналуда. Қоғамдағы әрбір өзгеріс, әрбір реформа — елдің ертеніне, ұлттың рухани болашағына бағытталған. Осы тұрғыдан алғанда, “Үш ұрпақ кездесуі” сынды шара-лар жай ғана мәдени басқосу емес, ұлттың рухани мұра-сын сақтап, оны жас буынға аманат ететін киелі сабақ іспетті.

Бастосу — өткеннің даналығын, бүгіннің жасампазды-ғын және болашақтың үмітін тоғыстырған алтын арқау. Үлкеннің әрбір сөзі — ұлт жадының бір үзгі, әрбір өнегесі — өмір мектебінің мәңгілік сабағы. Ал сол тәлімді тын-дап, жүрекке түйген жастар — ел ертенінің сенімді иелері, болашақтың жарық шамшырағы.

Кездесу арқылы бірнеше ұрпақтың рухы үндесті. Ақса-қалдардың нұрлы жүзі мен ақ жүрегінен шыққан сөздер жас буынның санасында отансүйіштік пен ізгіліктің сәулесін жакты. Ал жастардың ықыласы мен алғысы — өз тамырына деген құрметтің, ата-баба аманатына адалдық-тын айғағы болды. Өмірдің мәні — байланыста. Кешегі мен бүгіннің, өткен мен болашақтың арасындағы ең асыл байланыс — сөз, салт, сана, өнеге. Егер сол байланыс үзілмесе, халықтың рухы ешқашан әлсіремейді. Ұрпақ-тар сабақтастығы сақталған ел — мәңгі жасайтын ел.

Ерсейіт БАТЫРБЕКОВ,
“Нұрлы жолдың” тілшісі.

Астананы жаяу аралағанда

ХАЛЫҚТАР ДОСТЫҒЫ БЕКЕТІ

Жаңа Өзбекстанда жүргізіліп жатқан ауқымды реформалар үдерісінде халқымыздың өмір сүру деңгейін одан әрі жақсартуда көптеген істер атқарылуда.

Осыларды ескере отырып, бұл жолы астана-ның орталығына орналасқан Халықтар достығы жерасты жолы туралы әңгімелегіміз келеді.

“Халықтар достығы” метро бекеті “Халық-тар достығы” өнер сарайының жанында ор-наласқан, бір-біріне сәйкес келетін жерасты жолынан шықсаныз, әсем өнер сарайына көзі-ңіз түседі. Өнер ордасының алды әсіресе жаз-құз мезгілінде жас пен кәріге толы, мәдени демалыс үшін қолайлы орынға айналады. Ас-танаға келген қонақтар, саяхатшылар, барлы-ғының жерасты жолымен жүру қажеттілігі бол-маса да, олардың арасында метро пойызына отырып көру тілегі туындайтыны занды.

1980 жылы Ташкентке алғаш рет келдім. Сол жылы Ташкент мемлекеттік Ұлттық уни-верситетінің журналистика факультетіне оқуға түстім. Бірде мен астана көшелерін аралап, жерасты жолын тамашаладым. “Халықтар достығы” бекетінен шыққан кезімде “Халық-тар достығы” өнер сарайының құрылысы жүріп жатқан екен, ал бүгінде бұл сәулетті ғимарат тек өзбекстандықтарға ғана емес, шетелдік өнер адамдарына да қызмет етуде. Буларды “Халықтар достығы” деп атауымыздың себебі Ел басшыларына байланысты.

Бүгінде Президент Шавкат Мирзияев тату көршілік пен аймақтық серіктестікті ілгеріле-туге ерекше назар аударуда.

Жерасты жолына жылдан жылға сұраныс ар-тып келеді. Тағы бір қуанышты жайт, Прези-денттің қаулысымен, зейнеткерлер жерасты жолын тегін пайдаланады, бұл үлкен жастағы адамдар үшін жақсы мүмкіндік.

Халқымыз ежелден жол салған, адамдар-дың алысын жақындатып, қиыншылығын же-ңілдетуге үйренген ата-бабаларымыздың жол салғанның жолы ашық деген мағыналы сөздері пікірімізді растайды.

Жерасты жолдарын бақылай отырып, осын-дай үлкен жобалар, үлкен қаражат, үлкен күш пен біліммен жүзеге асқан бұл жасампаз істер Өзбекстандағы ұлы істердің бірі деген қоры-тындыға келесіз.

“Платформадан алыстау тұрыңыз, бекетке пойыз кіріп келе жатыр.” Сіз бұл сөздерді жер астына түскенде естисіз.

Сонымен, бұл жолы біз “Халықтар достығы” бекеті туралы әңгімеледік, ал газетіміздің келесі сандарында газет оқырмандарымен жер-асты жолының келесі бекетінде кездесеміз.

Келесі бекетте кездескенше...

Муяссар МАДРАХИМОВА,
зейнеткер.

Рационализаторлық – бұл өндірістегі қолданылып жүрген ресурстар мен технологияларды одан әрі нәтижелі пайдалануға бағытталған ұсыныстардың жиынтығы. Олардың көмегімен үдерістерді оңтайландыру, артықша жұмыс іс-әрекеттерін азайту, сондай-ақ қондырғылар мен құрылғылардың үнемділігін арттыру мүмкін.

Ең маңыздысы, жаңа толықтанды-рылған технологияларды өнеркәсіп-ке жұмылдырудың көмегімен көп мөлшердегі энергия, шикізат және уақыт ресурстарына үнемдеуге қол жеткізу мүмкін. Бұл орайда әлемнің алдыңғы қатарлы мыс өндіретін кәсі-порындарының бірі болған Алмалық кен-металлургия комбинатында ұсы-

Жаңа тәсіл

ЖЕҢІЛДІК ПЕН ТИІМДІЛІК

ныстарды қабылдау, қарау және іс жүзіне енгізу механизмі нәтижелі түрде жолға қойылған.

Жуырда Өндірісті сумен қамтама-сыз ету басқармасында өткен семи-нарда да жұмысшы-қызметкер-лердің инновациялық әлеуетін ын-таландыру мәселесін алға тартты.

Шарада комбинаттың ғылым-бі-лім және инновациялар департамен-тінің патент және жаңалық ашу істері бойынша жетекші маманы Н.Бекбу-таева жаңа техникалық қолданба-ларды жасауды, қаржыландыруды, сондай-ақ авторлық құқықты алу тәртібін түсіндірді.

Цифрларға жүгінетін болсақ, үсті-міздегі жылдың өткен 9 айы бары-

сында комбинаттың 24 жұмысшы-қызметкері жалпы 27 рационализа-торлық ұсыныс беріп, ал олардың 11-і қолданысқа енгізілген. Инно-вациялық идеялар себепті осы күнге дейін комбинаттың есебінен жалпы 11,4 миллиард сум мөлшерінде эконо-микалық нәтиже келтірді.

Кәсіпорын жұмысшы-қызметкер-лерінің технологиялық идеяларын ынталандыру мақсатында ұйымда-стырылған “Рационализаторлық және жаңалық ашу — техникалық және инновациялық даму мүмкіндігі” тақырыбындағы семинар барысын-да жұмысшы-қызметкерлер өздерін қызықтырған сұрақтарға мамандар-дардан жауаптар алды.

лардың біліктілігін арттыру туралы” жарияланса сәй-кес, ұйымдастырылған оқу курстарын Өзбекстан Рес-публикасы Әділет ми-нистрлігінің құзырындағы Заңгерлердің біліктілігі артыру орталығының оқы-тушылары жүргізді.

Оқу-курстарына тындау-шылар өндірістен босатыл-ған жағдайда қатысты. Онда “Мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асыруда сыбайлас жемқорлық жағдайларының алдын алу”, “Мүдделер тоғысуы түсінігі және оны жою шаралары”, “Сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттеріне бейімді азаматтардың психологиялық ерекшеліктері” сынды тақы-рыптар аясында сөз өрбі-тілді. Өткізілген оқу-курста-рының қатысушыларға, өндіріске, бір сөзбен айт-

қанда, комбинат қызметіне онды әсер етері сөзсіз. Өйткені басталуы жарқырап көрінгенімен соны қараңғы-лыққа итермелейтін, адам-затқа ешқашан жақсылық әкелмейтін қоғам індетінің тамырын жою басшылық өкілдерімен қатар қарапа-йым жұмысшы-қызмет-кердің еншісіндегі мәселе.

Қорыта айтқанда, мұн-дай оқу-курстарының өткі-зілуі сыбайлас жемқор-лыққа қарсы күрес меха-низмдерін нығайтуға, ком-бинаттағы жұмысшы-қыз-меткерлерге жоғары дең-гейдегі құқықтық сананы қалыптастыруға және адалдық мәдениетін дамы-туға қызмет етеді.

Гүлжамал БАЙТӨРЕЕВА,
“Нұрлы жолдың” тілшісі.

Алмалық кен-металлур-гия комбинатында сыбай-лас жемқорлыққа қарсы күрес барысында атқары-лып жатқан нәтижелі істер-дің аясында жуырда кезек-тегі арнаулы оқу-семинары ұйымдастырылды.

Онда комбинатта еңбек етіп жүрген жұмысшы-қыз-меткерлерде сыбайлас

жемқорлыққа қарсы күресу бойынша имунитетті қа-лыптастыру, құқықтық сау-аттылықты арттыру мақса-тында ұйымдастырылған оқу-курстарына комбинат-тың құрамдық бөлімдері-нен 35 жұмысшы-қызмет-кер қатысты.

Алмалық кен-металлур-гия комбинатының “Кадр-

Ауданнан хабар

БОЛАШАҒЫМЫЗДЫҢ ІРГЕТАСЫ

Өзбекстанда ұлтаралық және дінаралық татулыққа қоғам дамуының ең маңызды шарттарының бірі ретінде қаралады. Сондықтан елімізде жыл сайын өткізілетін “Бауырмалдық аптасы” тек ағартушылық қана емес, отандастарымыздың жүрегінде өзара құрмет пен достық сезімін нығайтуға қызмет етуде. Осы апта барысында республикамыздың түрлі аумақтарында ынтымақтастық, бірлік және бауырмалдық идеяларын насихаттайтын кездесулер, түрлі шаралар өткізілуде.

малдық — болашағымыздың ірге-тасы” тақырыбында рухани-ағарту-шылық кездесу ұйымдастырылды. Шараға Бостан махалласының белсенділері, сондай-ақ №24 және №33 мектеп оқушылары қатысты. Жауапкершілік пен шы-найылық рухында өткен бұл жиын жастар мен қоғам үшін үлкен тәрбиелік мәнге ие болды. Кездесу барысында қатысушыларға елі-мізде діни бауырмалдықты қамта-масыз ету, түрлі ұлттар мен дін өкілдеріне жасалған жағдайлар ту-ралы жан-жақты ақпарат берілді. Елімізде түрлі ұлт пен дін өкілдері

мүмкіндіктер Өзбекстандағы бейбіт-шілік пен тұрақтылықтың негізгі фак-торларының бірі болып саналады. Шарада Паркент ауданындағы ұлтаралық татулық, қауымдастық-тар арасындағы өзара құрмет пен ынтымақтастықтың қоғамдағы са-лауатты ортаны қалыптастыру-дағы рөлі туралы да айтылды. Бүгінде ауданда түрлі ұлт өкілдері өзара ынтымақта еңбек етіп, өмір сүру ортасын одан әрі көркейтуге үлес қосып келе жатқаны тілге тиек етілді. Шараның ең қызықты бөлігі оқушылардың шығармашы-лық өнерлерін көрсетуі болды. Олардың жүрекке жылылық уяла-татын ән-күйлері мен әсем билері, мазмұнды шығармашылық сахна-лық көріністері жиналғандарға ме-рекелік көңіл күй сыйлады. Ең ма-ңыздысы, осы арқылы жастар ара-сында достық, татулық және бау-ырмалдылық идеялары одан әрі кеңінен таратылды.

Қорыта айтқанда, ауданда өткен шара “Бауырмалдық аптасының” тағы бір жарқын үлгісі болды. Отан-дастарымыз арасындағы достық пен ынтымақтастықты нығайту, жастар жүрегінде бауырмалдық сезімін қалыптастыру — болашақ тұрақтылығын қамтамасыз ететін ең мықты негіз екені тағы бір рет айқындалды. Осындай ағартушы-лық кездесулердің қоғамда ізгі идеялардың дамуына, бейбітшілік пен татулық ортасының нығаюына қызмет ететініне деген сенімділік артты.

Әлия ӘБДІРАХМАНОВА,
“Нұрлы жолдың” тілшісі.

Атап айтқанда, Паркент ауданында да осы апталық аясында бір-қатар маңызды шаралар өткізілді. Сонымен қатар Бостан мәдениет орталығында аудандық Діни коми-тет қызметкері Фарход Турғунбоевтың бастамасымен “Бауыр-

бір отбасындай тату-тәтті өмір сүріп келе жатқаны өте қуанышты, — дейді аудандық Діни комитет қызметкері Фарход Турғунбоев. — Олардың өз мәдениетін, салт-дәстүрі мен құнды-лықтарын еркін дамытуына кең мүмкіндіктер жасалған. Мұндай

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

Ауыл шаруашылығы министрі И.Абдурахмоновтың төрағалығымен АҚШ және Еуропа елдерімен ауыл шаруашылығы саласындағы ынтымақтастықтың қазіргі жағдайы мен болашағына арналған кездесу өтті. Кездесуге министрінің орынбасары, орталық аппарат қызметкерлері және тиісті департаменттер мен басқармалардың басшылары қатысты. Кездесуде жыл ішінде жүзеге асырылған халықаралық жобалардың нәтижелері, соның ішінде азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету, ауыл шаруашылығын механикаландыру және ауыл шаруашылығы саласында цифрлық шешімдер мен жасанды интеллект мүмкіндіктерін енгізу саласындағы жетістіктер талданды. Министр И.Абдурахмонов атап өткендей, халықаралық серіктестік ауыл шаруашылығын

жаңғыртуда маңызды рөл атқарады. Атап айтқанда, Америка Құрама Штаттарымен және Еуропа елдерімен жүргізіліп жатқан ынтымақтастық Өзбекстанның ауыл шаруашылығы секторының бәсекеге қабілеттілігін арттыруға, экспорттық әлеуетті кеңейтуге және инновациялық шешімдерді енгізуге қызмет етеді. Кездесу соңында лауазымды тұлғаларға перспективалы деп саналатын салалар нығаюына нақты ұсыныстар пакетін қалыптастыру тапсырылды. Бұл бастама мемлекеттің ауыл шаруашылығын халықаралық стандарттарға сәйкес дамыту жолындағы маңызды қадам болады.

Өзбекстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрілігінің Ақпарат қызметі.

Футбол

“НЕФТЧИ” – ӨЗБЕКСТАН ЧЕМПИОНЫ

Юрий Вазгенович Саркисянның бапкерлігінде Ферғананың “Нефтчи” футбол командасы 2001 жылға дейін 5 рет Өзбекстан чемпионы атағына ие болғандығы белгілі. Тәуелсіздіктің бастапқы жылдары Ташкенттің “Пахтакорына” мықты қарсылық көрсететін “Нефтчи” болатын. Кейінгі жылдары төменгі лигаға да түсіп (Саркисянсыз), команданың ойыны нашарлаған уақыттар болды. Бірақ 2021 жылы пролигадан суперлигаға өте алған “Нефтчи” дұрыс ойындар көрсете бастады.

2022 жылы тәжікстандық маман Виталий Левченко командаға бапкерлік ете бастаған соң, міне 2025 жылы, “Нефтчи” 21 жылдан соң, Өзбекстан чемпионы болып, Ферғананың барша футбол жанкүйерлін қуантты.

22 ноябрь күні Ферғана қаласындағы “Истиклол” стадионы ерекше жасандырылған. Өйткені “Нефтчи” командасы чемпионаттың 29 турында Науаиынның “Қызылқұм” қабылдап, чемпион болатынына сенімді еді. Солай болуына әкімшілік те футболшылар да, барша жанкүйер де

“Көңілді старттар”

ҰЛТТЫҚ СПОРТТЫҚ ОЙЫНДАР САЙЫСЫ

Бүгінгі ұрпақ — ертеңгі елдің тірегі. Жастардың бойына отансүйгіштік рухын ұялату, туған жердің қасиетін ұғындыру, мемлекеттік рәміздерге деген құрмет пен мақтаныш сезімін қалыптастыру — әрбір білім беру мекемесінің негізгі міндетінің бірі.

Осындай игі мақсат төңірегінде ұйымдастырылған іс-шаралар жастарды жігерлендіріп, елдіктің қадірін терең сезінуге жол ашды. “18 ноябрь — Өзбекстан Республикасының Мемлекеттік байрағы қабылданған күніне” орай Шыршық мемлекеттік педагогикалық университетінде ерекше серпінмен “Көңілді старттар” ұлттық-қозғалмалы ойындар жарысы өтті.

Өзбекстан Республикасы Мектепке дейінгі және мектепте білім беру министрлігі және осы университеттің Дене шынықтыру мәдениеті факультеті ұйымдастырған жарыс студенттерге қуаныш сыйлап қана қоймай, олардың жүрегіне елдік рухты дарытты.

Шараның басты мақсаты — жастарға салауатты өмір салтын насихаттау, ұлттық

ойындарға қызығушылықты арттыру, ең бастысы — Отанға деген сүйіспеншілік пен мемлекеттік рәміздерге құрметті нығайту.

Сайыс алаңында студенттердің бойындағы қайрат пен жігер, ептілік пен шапшандық ерекше байқалды. Эстафеталық жарыстар, ұлттық ойын элементтері мен командалық сайыстар жастардың ұйымшылдығын арттырып, ортада әсем рухани атмосфера қалыптастырды. Жарыс барысында қатысушылар тек жылдамдық пен күш сынасып қана қоймай, өзара қолдау көрсетіп, бірлік үлгісін танытты.

Іс-шараның ұйымдастырушылары — Шыршық мемлекеттік педагогикалық университеті, “Спорт ойындары және оны оқыту әдістемесі” кафедрасының аға оқытушылары Миродил Журабо-

ев, Абдилхаким Жумаев пен кафедра доценті міндетін атқарушы Темур Зуфаров, мұндай жарыстар студенттерді жан-жақты дамытып, оларды достыққа, бірлікке және ұлттық құндылықтарды құрметтеуге тәрбиелеудегі маңызы зор екенін атап өтті.

Бұл тек спорттық бәсеке ғана емес, болашақ ұстаздардың рухани-мәдени дүниетанымын кеңейтетін, жастардың азаматтық болмысын қалыптастыратын тағылымы терең шара. Командалар эстафеталық жүгіру, допты дәл беру, математикалық есепті орындау, команда болып жүгіру шарттарын орындап сайысқа түсті. Жарыс көңілді леппен, тартысты және спорттық рухта өтті.

Студенттер ептілік, шапшандық және командалық шеберліктерін көрсетті. Нәтижесінде 25/7 топ студенттері жұлделі 1-орынды иеленді. Сонымен қатар жұлделі орын алған командалар естелік сыйлықтармен марапатталды. Жеңімпаздардың жүзіндегі қуаныш, студенттердің көтеріңкі көңіл күйі мерекелік шараның жоғары деңгейде ұйымдастырылғанын көрсетті.

Темур ЗУФАРОВ,
Шыршық мемлекеттік педагогикалық университеті “Спорт ойындары және оны оқыту әдістемесі” кафедрасының доценті міндетін атқарушы.

Тәрбие — тал бесіктен

БОЛАШАҚТЫ АЙҚЫНДАЙТЫН БАСТЫ ҚҰНДЫЛЫҚ

Өзбекстанда жүріп жатқан жаңғырулар мен өзекті реформалардың негізінде бір ғана идея жатыр: жаңа ұрпаққа сапалы тәлім-тәрбие беру. Өйткені қоғамның ертеңгі бейнесі бүгінгі баланың санасына қандай құндылық сіңірілгеніне тікелей байланысты.

Бүгінгі таңда елімізде “Жаңа Өзбекстан — жаңа тәрбие” ұстанымы кең қолдау табуда. Балабақшадан бастап жоғары оқу орындарына дейін тәрбие жұмысы мемлекеттік саясаттың басым бағыттарының бірі ретінде қарастырылып, адамгершілік, отаншылдық, еңбексүйгіштік пен білімге құштарлық сияқты қасиеттерді дамытуға ерекше мән беріледі.

Қазіргі цифрлық ғасырда бала тәрбиесі бұрынғыдан да күрделі. Ақпарат тасқыны, әлеуметтік желілер, әлемдік мәдениеттердің араласуы — мұның бәрі жасөспірімнің дүниетанымына әсер етпей қоймайды. Сондықтан тәрбие тек мектеп пен ата-анаға ғана емес, бүкіл қоғамға ортақ жауапкершілікке айналды.

Тәрбие — тек ереже үйрету ғана

емес, сонымен қатар ұлттық болмысты, мәдени мұраны, рухани құндылықты сақтай отырып, заманауи ойлау қалыптастыру. Жақсы тәрбиеленген бала қоғамның дамуына дайын азамат.

Сондықтан да Өзбекстанда тәрбие мәселесі — стратегиялық маңызы бар, мемлекет пен халықтың ортақ ісі. Балаға бүгін берілген тәрбие еліміздің ертеңгі бағытын белгілейтін шешуші күш.

Нилуфар МАТЛИБОВА,
Шыршық мемлекеттік педагогика университетінің оқытушысы.

БІЛІМ МЕН ТӘРБИЕНІҢ РӨЛІ

Еліміз тәуелсіздік алғаннан кейін халқымыз бейбіт, бақуатты өмір сүруде. Өрине, бұл нығметке шүкіршілік етуге тұрарлық. Өйткені білім — сананың өнімі болғанымен, сонымен қатар ол сананың деңгейін және оның дамуын анықтайтын фактор болып табылады. Сондықтан білім беру жүйесін өзгертпей сананы өзгерту мүмкін емес. Санамызды, ойымызды өзгертпей, ең биік мақсатымызға, еркін де өркендеген қоғамға жету мүмкін емес.

Білім адам өмірінде маңызды рөл атқарады, өйткені оның көмегімен

адамдар үлкен жетістікке қол жеткізе алады, мансап құрып, сұранысқа ие бола-

ды және өз қызмет саласында кәсіби маман бола алады.

Бүгінде біз жаңа аумақтар мен аймақтарды, сондай-ақ адам қызметінің барлық салаларын қамтитын жаһандану үдерісін куәсі болып отырмыз. Кейбір жат күштер өз мүддесін көздей отырып, өз идеялары мен идеологиясын рухани салаға сіңіріп, ықпал аясын кеңейту үшін жаһандану үдерісін кеңірек пайдалануға ұмтылуда.

Жастарымызды осыдан сақтау үшін олардың рухын көтеріп, кемелділікке жетуі-

не барлық жағдайды жасауымыз қажет.

Адам баласының тәрбиесі ең алдымен білім мен ғылымға негізделіп, тәрбиелік мәні зор болуы шарт. Тәрбие ретсіз, сауатсыз ұйымдастырылып, жүйелі түрде жүргізілмесе, мұндай “тәрбие” адамның болашағына, тұлғаның қалыптасуына зиянын тигізеді. Осы ережелерді орындағанда ғана білім өзінің түпкі мақсатына — толық тұлғаны қалыптастыруға қол жеткізе алады.

Мадина АБДИКЕРИМОВА,
Шыршық мемлекеттік педагогика университетінің оқытушысы.

чемпион болу үшін жұмсағаны шындық.

Команда мықты футболшыларға ие болды. Ш.Норхонов “Қызылқұмға” Аманов пен Табатадзелер “Бұхараға” өтіп кетсе де команда мықты шабулшыларға ие еді. Оның үстіне еліне қайтқан Алибоев та команданың жеңісіне зор үлес қоса алды. Наманганның “Навбахорынан” өткен Алишер Одилов бастапқы екі голды “Қызылқұм” қақпасына соғып, чемпиондыққа жол ашқандай. Ол голдарды матчтын 3 және 18 минутында соқты. 65 минутта Искандеров есепті 3:1 етті. Сәл ілгері “Қызылқұм” орталық шабуылшысы Ш.Норхонов есепті 2:1 еткен болатын. Соңғы, төртінші голды Иброхим-Хелил Юлдашев соқты. Матч 4:1 есебімен аяқталды да, стадион-

да толып отырған жанкүйерлердің қуанышында шек болмады. “Нефчи” алтыншы рет Өзбекстан чемпионы болғанда олар қуанбасын ба? Бір ғана футбол жанкүйерлері емес, барша Ферғана аңғары халқының қуанғандары анық.

Матчтан соң Өзбекстан чемпиондары салтанатты түрде облыс әкімшілігі, Өзбекстан футбол ассоциациясы мен Өзбекстан профессионал футбол федерациясы басшылары тарапынан құттықталып, марапатталды.

Кейінгі 2026 жылғы Азия чемпиондар лигасында өтетін матчтарда “Нефтчиден” чемпион, “Пахтакордан” кубок иесі ретінде жақсы ойындар көрсетеді деп сенеміз.

Құлназар ИБРАГИМОВ,
Қыбырай ауданы.

Нұрлы жол

Баспа • дистрибуция • тарату • таратушылар

ҚҰРЫЛТАЙШЫЛАР:

Өзбекстан Республикасы Олий Мажлисі Заң шығару палатасының Кеңесі, Өзбекстан Республикасы Олий Мажлисі Сенатының Кеңесі және Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинеті

Бас редактор Ғұламзәкір ЮСУПОВ

Газет 2008 жылы 25 июльде Өзбекстан Республикасы Президенті Администрациясының құзырындағы Ақпарат және бұқаралық коммуникациялар агенттігінде 0004-санымен тіркелген. Оффсеттік басылым. Қағаз түрі А2. Аптасына 2 рет шығады. Таралымы — 3696

Көлемі 4 беттен артық қолжазбалар қабылданбайды. Жарияланбаған хаттарға жауап қайтарылмайды. Газетте жарық көрген оқырман пікірі редакция көзқарасымен сәйкес келе бермейтіні ескертіледі. “Нұрлы жолдың” материалдарын редакцияның келісімісіз көшіріп басуға болмайды.

ISSN 2010-6343

9 772010 634001

Кезекші редактор: Әзиза АЙҚОЖАЕВА

Беттеуші-дизайнер: Қайсар РАХМАНОВ

nurljol2022@gmail.uz

Мекенжайымыз: Ташкент, ГСП, 100011. “Науаи” көшесі, 30-үй, 4-қабат.

Телефон: +998 55 510-04-64.

Индекс: 168. Көлемі 2 баспа табак. Бөлшек саудада еркін баға.

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді.

“Шарқ” баспа-полиграфия акционерлік компаниясының баспаханасында басылды. Кәсіпорынның мекенжайы: “Буюк Турон” көшесі, 41-үй.

Тапсырыс Г — 1126.

Басуға тапсыру уақыты: 21.00

Тапсырылды: 01.30 1 2 3 4 5 6

https://sites.google.com/view/nurljoluz

https://t.me/nurljol1991

https://www.facebook.com/profile.php?id=100094152278738